

Til

**Erhvervs- og Råstofudvalget
Udvalgsformand Marianne Paviaasen
Inuit Ataqatigiit**

14-08-2023
Sags nr.
Akt. id. 22847288

Postboks 970
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 64
E-mail: isn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Besvarelse af spørgsmål ved FM2023/61 af 5. juli 2023.

Kære Erhvervs- og Råstofudvalg

Udvalget har i henhold til Inatsisartuts forretningsorden stillet nogle spørgsmål. Følgende 7 spørgsmål er stillet:

1. Hvilke konkrete barrierer er der efter Naalakkersuisuts opfattelse for at tilflyttere sikres bedre muligheder for at lære om grønlandsk kultur, sprog og værdier

Svar: Naalakkersuisut har i 2015 lavet en redegørelse om mulighederne for en integrationslov for Grønland, I denne redegørelse anbefales det bl.a. at det overvejes at indføre konkrete tiltag for borgerne, så Inatsisartutlov om sprogpolitik følges op af muligheder. Det anbefales tillige, at det overvejes, om der skal afsættes flere midler til integrationstilbud. Det nævnes i anbefalingen, at der bruges forholdsvis få penge på integrationstilbud, og disse er spredte og ukoordinerede.

I forhold til integrationsområdet, så er det et dansk ansvarsområde. Der pågår et arbejde med at undersøge muligheden for få lavet en integrationslov i samarbejde med de danske myndigheder. Herunder de økonomiske konsekvenser for Grønland og ikke mindst de grønlandske kommuner.

Der findes i dag nogle muligheder for a lære grønlandsk sprog. Departementet for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke oplyste den 26. april 2023 således om mulighederne for at lære grønlandsk:

"Departementet vil gerne henvise til Inatsisartutlov nr. 7 af 19. maj 2010 om sprogpolitik.

I inatsisartutlovens § 4 er det bestemt, at private virksomhed med mindst 10 ansatte, offentlige virksomheder og myndigheder skal udarbejde en sprogpolitik.

I § 4, stk. 2 står der hvad en sprogpolitik kan indeholde:

- 1) en kortlægning af myndighedens eller virksomhedens sproglige kompetencer,
- 2) en synliggørelse af fremmedsproglige og kulturelle kompetencer,
- 3) en synliggørelse af myndighedens eller virksomhedens eksterne sproglige image,
- 4) retningslinjer for intern og ekstern kommunikation, og
- 5) kompetencemål for ansatte.

Derudover påhviler arbejdsgiveren at foretage en individuel og personlig samtale med medarbejderen om medarbejderens behov for sprogundervisning samt indføring i grønlandsk, kultur, historie og samfundsforhold, jf. § 4, stk. 3.

I henhold til § 5 i sprogloven har personer med fast bopæl i Grønland ret til at tilegne sig grønlandsk og dansk samt sprog med international rækkevidde, i tale og skrift, således at de kan deltage i samfundslivet og anvende og udvikle deres modersmål.

Og i § 5, stk. 2 er det bestemt, at Naalakkersuisut efter samråd herom med arbejdsmarkedets organisationer og andre relevante parter kan fastsætte regler om udmøntningen af den i stk. 1 nævnte ret, herunder om kursus- og undervisningstilbud og frihed til deltagelse heri."

Departementet for Finanser og Ligestilling skrev den 26. april 2023 om muligheden for at få hel eller delvist finansieret grønlandskundervisning:»

Der efterlyses "et par linjer om mulighederne i dag for at få grønlandsk undervisning helt eller delvist finansieret af det offentlige."

*I den forbindelse kan det oplyses, at der i 2021 eller frem til og med 2021 var mulighed for, at nyansatte i selvstyrets centraladministration kunne deltage i et indledende kursus i grønlandsk sprog på 11*2 timer. Prisen var subsidieret og var derfor på 500 kr.*

I 2022 var prisen for det samme kursus 3500 kr., hvilket kan betragtes som den kostægte pris for sådan et kursus pr. deltager (asa.gl). Det kan principielt anses som rimeligt, at prisen er sat op, men det fremmer naturligvis ikke lysten til at (bede arbejdsgiveren om tilladelse til at) tilmelde sig, og kurset blev således så vidt oplyst aflyst.

Det skal desuden nævnes, som yderligere svar på de efterlyste linjer, at der i 2021 på den danske finanslov for 2022 (fra Nordatlantpuljen) blev bevilget et beløb på 2.000.000 kr. (2 mio. kr.!) for at alle i nytilkomne i GL skulle få mulighed for gratis at deltage i et online grønlandsk kursus. Det synes uklart, om dette kursus har været af væsentlig betydning.

"Materialet 'Grønlandsk for voksne' er tilgængeligt online og kan benyttes fra alle platforme. Via den danske finanslov bliver materialet gratis tilgængeligt fra 2022 og mindst fem år frem." (Grønlandsk for voksne: <https://learngreenlandic.com/online/>).

Departementet for Finanser og Ligestilling har desuden den 26. april 2023 oplyst, der findes følgende kurser:»

Dansk - Grønlandsk Audio Sprogkursus, online: <https://sermersooq.dk/info.html> (gratis)

GL 1: <https://www.asa.gl/foku-home/courses/course-details?id=2452774237&hl=da>, 3500 kr.

LG, firma Learn Greenlandic: <https://learngreenlandic.com/undervisning/kurser/> (oversigt)

LG: <https://learngreenlandic.com/online/> (gratis, men kræver log in)

Online grønlandskkursus: <https://app.memrise.com/course/417148/gronlandsk-hverdagsord-lyd/> (gratis)

GL1 (og 2-4: <https://www.kti.gl/da/kurser/oversigt/sprogkurser/groenlandsk-modul-1>, 4500 kr. pr. modul

GL 1 online: <https://www.kti.gl/da/kurser/oversigt/sprogkurser/online-groenlandsk-kursus-modul-1>, 1500 kr.

GL 3 online: <https://www.kti.gl/da/kurser/oversigt/sprogkurser/online-groenlandsk-kursus-modul-3>, 1500 kr.

GL 4-5 online: <https://www.kti.gl/da/kurser/oversigt/sprogkurser/online-kursus-modul-4-5>, 1500 kr. "

Endelig er der på side 22-23 i redegørelsen fra 2015 om behovet for en integrationslov i Grønland en oversigt over integrationstilbud i landet.

Der er således i dag muligheder for at lære grønlandsk sprog, ligesom der i inatsisartutlov om sprogpolitik bl.a. er hjemmel til at Naalakkersuisut efter samråd med arbejdsmarkedets organisationer og relevante parter kan fastsætte yderligere, nærmere regler om ret til kursus- og undervisningstilbud. Hvis der afsættes midler, kan kursustilbuddene således udvides.

På det kommunale område oplyser Kommuneqarfik Sermersooq på deres hjemmeside, tiltag for nye borgere med informativ bustur, hvor man kommer rundt om forskellige områder, som sportsaktiviteter, sundhedsvæsen, havnen og lokalmuseum.

For at opsummere, så synes de største barrierer i dag at være af økonomisk karakter forstået på den måde, at hvis der afsættes flere midler, kan de nuværende tilbud udvikles og udbygges. Derudover kan området muligvis forbedre hvis Danmark, der har ansvaret på området, udbygger lovgivningen.

2. Hvilke konkrete indsatser indenfor social, sproglig og kulturel integration findes der på nuværende tidspunkt for tilflyttere? a. Hvilke erfaringer og viden er der indhentet på baggrund af disse tilbud?

Svar: Se venligst på svaret på spørgsmål 1.

3. Hvilke konkrete tilbud tilbydes der tilflyttere i Grønland, som sikrer, at de lære så meget om grønlandske kultur, sprog og værdier som muligt? a. Hvilke erfaringer og viden er der indhentet på baggrund af disse tilbud?

Svar: Se venligst på svaret på spørgsmål 1.

4. Hvordan mener Naalakkersuisut, at man bedst sikrer tilflyttere adgang til oplysning om rettigheder og offentlige myndigheder samt om muligheder for læring om grønlandsk kultur, sprog og værdier?

Svar: Som det fremgår af svaret på spørgsmål 1 findes der allerede muligheder for at lære grønlandsk, hvis man ønsker det, ligesom mulighederne herfor kan udbygges, hvis der afsættes midler til det.

5. Udvalget vil anmode Naalakkersuisut om at sende integrationsredegørelsen, som Inatsisartut under FM 2015 pålagde Naalakkersuisut at udarbejde.

Svar: Integrationsredegørelsen er vedlagt svarnotatet

6. Hvordan mener Naalakkersuisut bedst at kunne sikre en fælles forståelse for, hvad grønlandsk kultur og værdi er ved en eventuel udarbejdelse af Inatsisartutlov om ændring af landstinglov?

Svar: Naalakkersuisut vil gerne undersøge om kommunerne bør lave en øget indsats, for at informere tilflyttere om at der allerede er bestemmelser i inatsisartutlov om sprogpolitik om tilegnelse af grønlandsk sprog, kultur, historie og samfundsforhold. Disse bestemmelser kan er muligvis mere oplagte at udbyde ligesom mulighederne for tilegnelse af grønlandsk sprog, kultur, historie og samfundsforhold kan forbedres, hvis flere tilflyttere informeres, om de mange tiltag, der allerede er tilgængelige for at lære det grønlandske sprog og dermed også vil få indsigt i den grønlandske kultur denne vej.

Endelig kan nævnes det samme som blev nævnt under spørgsmål 1, om at integrationsområdet efter Naalakkersuisuts opfattelse endnu ikke er et hjemtaget område, og at Departementet for Sociale Anliggender, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender derfor har rettet henvendelse til de danske myndigheder med ønske om, at drøfte en eventuelt integrationslov.

7. Kan Naalakkersuisut oplyse andet af relevans for sagen?

Svar: Naalakkersuisut rettede henvendelse tidligere på året til Udlændinge og Integrationsminister Kaare Dybvad Bek og han er på besøg i dagene 4.-7. september 2023 for at drøfte særligt integrationsområdet for udlændinge.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Jess Svane